

Vztah masochismu v sexualitě a pohlaví

Teoretické ukotvení

Masochismus propojený se sexualitou může být definován jako sexuální potěšení, při kterém je jedinec vzrušen při ponižování, fyzickém omezování či bolesti, která je mu způsobována. Podle MKN 10 spadá masochismus do kapitoly Poruchy sexuální preference zahrnutý s kódem F65 (Weiss, 2002). Přesná definice podle MKN 10 zní: „Preference sexuální aktivity, která zahrnuje působení bolesti, ponížení nebo omezování osobní svobody. Jestli subjekt raději takovou stimulaci přijímá, jde o masochismus, jestliže jí sám provádí, pak jde o sadismus. Subjekt často pociťuje sexuální vzrušení jak ze sadistických, tak masochistických aktivit” (Mezinárodní klasifikace nemocí, 2020).¹

Dle výzkumné studie Mundy et. al (2019), který se zaměřoval na preferenci parafilií v sexualitě, dospěl k závěru, že muži projeví větší zájem o většinu parafilií než ženy, kromě masochismu, kde dosahovaly vyššího zájmu ženy.

Pokud bychom se zaměřovali na submisivitu a dominanci v sexualitě, které bývají často vnímány jako synonymum pro masochismus a sadismus, tak z výsledků studie Jozífková et. al (2018) vyplývá, že muži bývají více vzrušováni svou dominancí nežli podřízeností, a naopak ženy jsou více vzrušovány svou podřízeností.

Mým cílem je prozkoumat pomocí multivariační analýzy rozptylu (MANOVA), zda existuje rozdíl v míře masochismu u mužů a žen.

Datový soubor

Data pochází z práce Škála masochismu v sexualitě, zpracované studenty v předmětu Psychometrika 1 (Bartečková, et.al.,2020). Tato škála obsahuje 18 položek ve formě oznamovacích vět, přičemž respondenti tato tvrzení hodnotili na škále Likertova typu (1 – naprosto nesouhlasím, 2 – spíše nesouhlasím, 3 – spíše souhlasím, 4 – naprosto souhlasím). Autoři do tohoto testu zahrnují oblasti týkající se násilí, ponižování a submisivity, jenž tvoří, podle odborné literatury, podstatu masochismu. Stejně tak byly pojmenovány i jednotlivé subškály. Následná faktorová analýza existenci 3 faktorů potvrdila.

¹ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=333>.

Abych mohla použít zvolenou statistickou metodu, byly hodnoty jednotlivých subškál převedeny na hrubý skór a následně na T-skór. Datový soubor vyplnilo celkem 460 respondentů. Nicméně po odstranění nedbale vyplněných případů, čítal soubor celkem 446 výzkumných osob. Jejich věk se pohyboval v rozmezí od 15 do 79 let. Testování se zúčastnilo 128 mužů (29 %) mužů a 318 (71 %) žen.

Závislé proměnné a regresory

V rámci analýzy dat ověřuji možný vliv pohlaví na míru masochismu v sexualitě jedince. Pracuji se třemi závisle proměnnými představující samotné subškály testu, a jedním regresorem, který nabývá dvou úrovní (ženy – 0, muži – 1).²

Závisle proměnné:

- Preference sexuálního násilí
- Submisivita
- Ponižování

Regresor:

- Pohlaví (0 -žena, 1 -muž)

Výsledky

Pro zjištění stanoveného cíle, byl při výpočtu MANOVY, uveden kromě regresoru pohlaví, pro zajímavost i další nezávisle proměnná, a to ročník. Tabulka č. 1 pak poukazuje na to, že Wilksova lambda je právě u ročníku větší než u pohlaví. To značí, že ročník s hodnotu 0,91 má větší efekt než pohlaví. Nicméně oba tyto regresory jsou statisticky významné ve vztahu k míře masochismu.

Tabulka č. 1: *Výsledky metody MANOVA*

Efekt	Wilksova lambda	F	p-hodnota	Parciál. éta-kvadrát
ročník	0,91	14,71	0,000	0,09
pohlaví	0,78	40,76	0,000	0,22

² Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychoogie.cz/stat4?i=333>.

Dále bylo na základě tohoto výpočtu zjištěno, že nejvíce rozptylu vysvětluje regresor pohlaví. Tato metoda nám však neposkytuje odpověď na otázku, v čem konkrétně se muži a ženy od sebe odlišují. K prozkoumání této problematiky byl použit Hotellingův test. Zde byl použit jediný regresor, a tím bylo pohlaví. Při výpočtu t-testu byl použit Hotellingův T^2 , jehož výsledek je 124,00. F-test (3,442) vyšel s hodnotou 41,14. P-hodnota je $<0,001$, což znamená, že míra masochismu mezi pohlavími není stejná a je zde statisticky významný rozdíl. Podrobnější výsledky ukazuje tabulka č.2.

Tabulka č. 2: *Výsledky t-testu při použití vícerozměrného Hotellingův T^2*

Proměnná	Průměr – ženy	Průměr – muži	sm.odch. ženy	sm.odch. muži	t – hodnota	p – hodnota
Preference násilí	49,58	51,03	9,99	9,99	-1,39	0,166
Submisivita	52,52	43,74	9,18	9,19	9,13	0,000
Ponižování	51,06	47,37	10,27	8,78	3,56	0,000

Z tabulky je patrné, že jak v submisivitě, tak i v ponižování dosahují většího průměru ženy. U obou těchto subškál jsou rozdíly opět statisticky významné. Naproti tomu muži dosahují vyššího průměru v preferenci násilí.³

Závěr

Cílem této práce bylo prozkoumat vztah mezi mírou masochismu v sexualitě a pohlavím pomocí multivariační analýzy rozptylu (MANOVA). Z výsledků vyplývá, že ženy dosahují vyšší míry masochismu než muži, zejména v oblastech submisivity a ponižování. Tato zjištění jsou v souladu s výsledky uváděných výzkumů.

Nicméně musím ale zde brát v potaz, že přestože jsem pracovala s reálnými daty, použitá škála masochismu v sexualitě není standardizovanou psychodiagnostickou metodou, proto mohou být výsledky zkreslené.

³ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychoologie.cz/stat4?i=333>.

Literatura

Bartečková, D., Řiháček, L., Trnovcová, Z., Zubková, M. (2020). *Škála masochismu v sexualitě*. Projekt v rámci předmětu Psychometrika 1.

Jozifkova, E. (2018). Sexual arousal by dominance and submissiveness in the general population: How many, how strongly, and why? *Deviant Behavior*, 39(9), 1229–1236. <https://doi.org/10.1080/01639625.2017.1410607>

Mezinárodní klasifikace nemocí. (2020). MKN-10. Sadomasochismus. <https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/F65.5>

Mundy, C. L., & Cioe, J. D. (2019). Exploring the relationship between paraphilic interests, sex, and sexual and life satisfaction in non-clinical samples. *Canadian Journal of Human Sexuality*, 28(3), 304–316. <https://doi.org/10.3138/cjhs.2018-0041>